

Baráwa ya kavíri ya Peéteri **Mulongooryo**

Baráwa ya kavíri ya Peéteri yaandíkwa ni mutumwi Peéteri kati ya myaaka ya 64-67 keende Kirisitu ^avyaalwa. Peéteri aandíka baráwa ihi kwa vaantü voosi ^vamuruma Yéesu (1:1). Aandíka mpiindi ^ajáa mñyololwii yoowoojera kñulawa, kñnü yookiiririkana ^vyene Yéesu ajáa alüusa inkwya yaachwe iri këva (1:14; Yooháani 21:18-19).

Kiintü kikñulu alüusa barúwii ihi, ni kñvalüma kutu vaantü ^vamuruma Yéesu üvi ^walookya mññamünnü wa vakiindya va üloongo (2:1-22). Vyasaakwa vaantü ^vamuruma Yéesu vareke ukiindya waavo na vakwaatye ukiindya wa kimáári wa Málungü na wa Kirisitu, üra ^vakiindiwa ni vatumwi vara ^vakiindiwa ni Yéesu mweeneevyo (1:16-18). Ava vatumwi ni vara ^vamoona, vayeendan'yáa na vateereráa ukiindya wa Yéesu mweeneevyo (1:16-18). Avawyüra yoovasea, vasaakwa vindookñmbükira ukiindya wa kimáári ^mweene üréetaa kumütaanga Málungü na Mwaana waachwe Yéesu Kirisitu (1:12-14; 3:1-2).

Barúwii ihi, Peéteri asiita üloongo üra ^wariingiriráa wa vaantü ^voosea, Kirisitu si ari hindüka tukü (3:3-7). Alumiriryä kñsea sikü ya Mweeneyoosi kñuja iri ja mwiívi, na Málungü ni woojera iise ko yimiriryä sa si yoosaaka mññantu baa ümwü arimire tukü, kiri vyoova jeyyo vaantü

voosi vamʉvalandakire na vareke ʉvi waavo (3:9-10).

^Vyeene Kitáabu iki Chagavwa

Lʉmbi 1:1-2

Koonekye ^vyeene Mʉlʉngʉ avaanirira no
vasaawʉla 1:3-11

Uláali na mʉtwe wa nkongojima ya Kirisitʉ 1:12-
21

Vakiindya va ʉloongo 2:1-22

Sikʉ ya kʉuja kwa Mweenevyoosi 3:1-18

Lʉmbi

¹ Barúwa ihi yafúmire kʉri niini Simóoni Peéteri, mʉtumami na mutumwi wa YéesuKirisitʉ. Ni kʉvaandikira niise nyuunyu ^veene kwa njira ya ʉwoloki wa Yéesu Kirisitʉ Mʉlʉngʉ na Mʉlamuriri wiitʉ, mwahokera kuruma kwa iyoome ikʉalʉ ja kwiiswi.

² Nduwo na mwiikalo mʉuja jivakʉng'untirikire nyuunyu ja ^vyeene mookʉla kwa kʉra kʉmʉtaanga Mʉlʉngʉ na Yéesu Kirisitʉ Mweenevyoosi wiitʉ.

Mwaanirirwa na Mwasaawʉlwɑ ni Mʉlʉngʉ

³ Kwa ngururu jaachwe ja kimʉlʉngʉ, atʉheera viintʉ vyooosi ^tʉsáakaa sa nkaasʉ, na kwiikala mwiikalo ^utúubaa kira Mʉlʉngʉ ^asáakaa. Yeeye abweeyya jeyyo kwa njira ya suusu yo mʉtaanga yeeye ^atwaanirira, kwa njira ya nkongojima yaachwe nkʉalʉ na wʉuja waachwe.

⁴ Kwa njira iyo, atʉheera kwiichuunga kwaachwe kʉkulukʉalʉ na kwa kikomikoomi, sa ko tweera kwiichuunga ʉko, tʉreke ʉvi woosi ^mweene ʉri kʉri ihi weerʉ, ^waréetwaa ni uláku

woosi na t̄uve tadóman'ya na ^vyene M̄l̄ungu arí.

5 Sa jeyyo, k̄ri kuruma kwaanyu manyiki koongererya w̄uwa, hamwi na w̄uwa, ongereryi umanyi.

6 Kei k̄ri umanyi, ongereryi kwiiyimirira, kwiiyimirira kwaanyu k̄ve na kuyimiriryu k̄k̄ulu mpiindi ja uturikiri, na k̄ri kuyimiriryu ongereryi mwiikalo ^utúubaa k̄ra M̄l̄ungu ^asáakaa.

7 Hamwi na mwiikalo ^utúubaa k̄ra M̄l̄ungu ^asáakaa, ongereryi kwiiyenda kinduu, na kwa kweenda uko, ongereryi kweenda kwawoloka.

8 Sa kooni m̄ri na viintu ivi ^viri foo na kutuuba koongererya, vabweeyya viri mutuube manyika na m̄ve na k̄náalo kwa kura kumutaanga Mweenevyoosi wiit, Yéesu Kirisitu.

9 Maa kaa, m̄antu yoyoosi ^asiina ivi viintu, uwo ni mahoku, noo k̄sea uwo si oónaa k̄li tukku, sa yeeye arimiryu kura kujirulwa uví waachwe woosi.

10 Sa jeyyo vanaviit, manyiki kabweeyya k̄ra kiintu koonekyu ni k̄máári M̄l̄ungu avasaawula na avaanirira, sa kooni m̄bwéeyyiirye jeyyo si m̄ri kiikunguvala uvii vii kaa tukku.

11 Kwa njira iyo, hokerwa m̄ri neeja Utemii wa siku ^jisiina uhero wa Yéesu Kirisitu, Mweenevyoosi na M̄lamuriri wiit.

Uláali na M̄twe wa Masáare ^Yari Mpeho

12 Haaha, vakumbusikya ndiri masáare aya siku joosi, baa neembe m̄yamányire na yiisikana kwa k̄ra kikomi ^m̄ri nocho.

13 Nookoona ni ʉwoloki kuviiukya ko vakumbusikya masáare aya mpiiindi ^nkaarí kívaandii iki, noo kusea muvirii waani.

14 Sa ni taanga niise, sikʉ ^jookʉʉja chaangʉ aha mbere, kívaanda chaani viikwa kiri ivarwii ja ^vyeeene Mweenevyoosi wiitʉ, Yéesu Kirisitʉ aanyónekiirye.

15 Naani bweeyya ndiri kira ^kiri dahika kwaandika, sa ^ndiri looka, mʉdahe kʉmbukira masáare aya sikʉ joosi.

16 ^Tukavawyɨre lʉviro lwa kʉʉja kwa Mweenevyoosi wiitʉ, Yéesu Kirisitʉ, si tavaa mbuwo jo vaanga kwa ʉweere tukʉ, maa kaa, tavawyɨra ʉkʉʉlʉ ʉra ^toona kwa miiso yiiswi.

17 Yeeye aheewa nyemi na nkongojima fuma kwa Mʉlʉngʉ Taáta, sawúti ^ikʉuje kwa Nkongojima Nkʉʉlʉ yoosea, “Uhu ni Mwaana waani ^namweenda, neériwaa matíma ni yeeye.”

18 Suusu veeneevyo tiiteera sawúti ihi ^ng'eene ijáa yafuma kurumwii mpiiindi ^tujáa ne luulwii lʉra lʉʉja.◊

19 Kei tatiite iri isáare ra ʉláali na mʉtwe ^riri kiintʉ cho kiilaangya mʉnʉmʉnʉ. Iro isáare kooni mʉriláangire ja kimuri ^kilávalavaa haantu ^hari na kilwiirya, ni vyabooha moobweeyya fʉurʉ kʉmwaae, na Kirisitʉ noo kusea, nyényeeri ya matóondo itale mitimii yaanyu.

20 Mweeri ya vyoosi moosaakwa mʉtaange, kusiina ʉláali na mʉtwe wa Masáare ^Yari Mpého ^mweene wavariyʉlwa ni ʉláali na mʉtwe, ja ^vyeeene ʉláali na mʉtwe mweeneevyo asaakáa tukʉ.

◊ **1:18** Laanga Matáayo 17:5; Maáriki 9:7.

21 Sa kusiina 舅舅 na matwe ^wajaa kwa kweenda kwa vaanta vii kaa tuku, maa kaa, vaanta valusaa yara ^yafumaa kwa Mulungu kun voo-longoolwa ni Mutima Muja.

2

Vakiindya va Uloongo na Kumalwa Kwaavo

1 Maa kaa, mpiindi ja valáali na matwe va Ijuva, vajáa viinuka valáali na matwe va uloongo kuri Viisiraéeli, ja ^vyeeene vari kiinuka vakiindya va uloongo kuri nyuunyu. Avo kiingirya vari uki-indya wa uweere, ^uri saambula vaanta. Uwo ukiindya wamuhéeraa moongo baa Ijuva Mweeneeyo yeeye ^avanunuula. Jeyyo, kiiretera vari imalo chaangu mweeri yaavo.

2 ^Var*i* foo tuuba vari njira jaavo jo yeenda ja kuri na sa voovo njira ya kimáári tukirwa iri.

3 Na sa kadiira kwiikinkima kwaavo, ava vaki-indya vakindayirira vari nyuunyu na masáare ya uloongo. Maa kaa, keende aho kali, Mulungu iimya neeja kuvaheera irya, yeeye ni miiso ^ari, kikomi vamala ar*i*.

4 Noo ^chooreka, mirimu ^ikabweeyye uvi, Mulungu si iiyonera mbavariri tuku, maa kaa, yeeye iiweiitira na Ntarii[‡] kuuntu ^kuri na kilwiirya ^chatunika du, na yachuungwa na minyololo kun yoowoojera siku ira yo heewa irya.

5 Kei Mulungu si areka kwilaira chiiru weeru ya aho kali tuku. Yeeye areeta garika kwa weeru si ^itúubaa kira Mulungu asáakaa. Maa kaa, yeeye

[‡] **2:4** Laanga Láka 12:5.

amulamurirya Náhu hamwi na vaantu viingi mu-fungati.⁵ Na yeeye Náhu, avariyláá uwoloki wa Maluungu.

⁶ Mułuungu ajáá iilaíra chiiru míji ya Sodóoma na Gomóora, akiimala na mooto ikava mavu. Iibweeyya íve ni kiintu cho laíra masáare ^meene yari vapata vaantu si ^vatúubaa kira Mułuungu asáakaa siku ^jookuuja.

⁷ Yeeye amulamurirya Lúutu,⁶ muntu mwoloki, yeeye ^aaviwáá ìnda ni k^uyeenda ja kúri kwa avo ^vawúnaa miiro.

⁸ Lúutu, muntu mwoloki, iikaláá katí na katí ya avo vaantu. Kwa siku ^jiri foo mtima waachwe ujáá wasova mpíima maatuku vii, so koono no teera m^urimo yo wuna miiro ya avo vaantu.

⁹ Sa ayo yoosi, ni k^uweerwii viri Ijuva amányire kwalamurirya vaantu vawoloki k^uri yeeye. Kei amányire kwalairu chiiru vara si ^vari vawoloki fuuru siku ira yo heewa irya.

¹⁰ Na ivi ni kimaari kamwi kwa vara ^vatúubaa uláku wa ufumo wa wuntu wa uvi, ^vachwíja mati wiimiriri.

Vaantu avo ni vakudamu na viícaa kipeembe, voovo si voófaa k^utukira baa viúumbe vya kurumwii baa woowa tuku.

¹¹ Maa kaa, mirimu mija baa neembe iri na luviro na ngururu jeyyo, yooyo si iréetaa violoongi vya u^loongo kwa viúumbe ivyo mbere ya Ijuva tuku.

¹² Vaantu ava vachwíja mati chochoosi kira si ^vakimányire. Voovo viifwíine na nchúwo ^jisiina miryungu na ^jímirirwaa ni kwiiteera

⁵ 2:5 Laanga Ncholo 7:23. ⁶ 2:7 Laanga Ncholo 19:1-29.

kwa miviri yaavo, joojo javyáalwaa vii sa jik-waatwe no siinjwa. Jeyyo, noo ^vyeeene Mułłungu ari vamala avo vakiindya va utoongo.

13 Voovo rihwa vari marema, sa marema ^meene vareeta kwa vaantu viingi. Voovo vavyeenda kubweeyya uláku waavo muví namuusi kweeru chwe mbere ja vaantu. Vavyeenda kubakoovera mpiindi ^voobweeyya ngovi ja kireevi na kiláku baa kwiiyimirira tuku hamwi na nyuunyu. Ava ni ja mabandawu ingwii njeru.

14 Miiso yaavo yamema kuyeenda na vaki va vaantu, ava si varékaa vii kaa tuku kutumama uvi. Voovo vavakóoveraa vaantu vara si ^viima neeja kuri kuruma kwaavo. Mitima yaavo yijiviriwa kudiira kwiiinkima. Vajumwa ni Mułłungu.

15 Vareka njira ^yawoloka, na vatuuba njira ^atuuba Baláamu mwaana wa Beóori. Yeeye ajáa eenda hokera misáala yo sova uwoloki.

16 Maa kaa, Baláamu sa uvi waachwe, ajáa adalaviwa ni ndákwi. Nchúwo si ^ilúusikaa, ikalúusika kwa sawuti ya muantu ikakitiraukoókoyo wa uwo mułłali na mutwe.◊

17 Vaantu ava ni nchóonko ^juama, na nkanguu ^ivúuntwaa ni ihúmbuuto. Mułłungu aviimirya neeja haantu ^kuri kova na kilwiirya ^chatwuni ka du.

18 Voovo valúusikaa masáare yo kiivaa kipeembe, ^yasiina kintu. Voovo kwa uláku wa miviri yaavo yo yeenda ja kúri, vavahéembaa vaantu vara ^viirekiré na uvi siku ingai vii

◊ **2:16** Laanga Uvalo 22-24; 31:16.

^jilóokire, vara ^viiséyyiirye fuma kuri vamwi va vara ^viíkala urimirii.

¹⁹ Voovo vavaséaa vaantu vara ^varúmiré villaangye kúva vari húuru, kúmba voovo ni vatúmwa va uví. Ni jeyyo viri, muuntu ni mutúmwa wa kira ^kimukéndeíriiraa.

²⁰ Vaantu ava, viinonkola fuma uvii kwa njira yo mutaanga Mweenevyoosi na Múlamuriri YéesuKirisu, kooni vakwáatirwe na vasíndirwe kei, ivyo vyavíha, aho, viíha vari kúlookya vya ncholo.

²¹ Ngaari ni pwee kwaavo, nga si vataanga njira ya uwoloki, kúlookya kwíitaanga, maa de vareke úra ulairiri muuja ^vakwaatiwa.

²² Vyafúmiire kwaavo ja ira mpíri ya kímaari ^iséaa, “Kúri yahíndukíraa mataika yaachwe ng’eeeneevyo,” kei mpíri yiíngi yasea, “Nkaamba ^yoóyyiwe, yahíndukíraa noo walawala itoyii.”[◇]

3

Siku ya Mweenevyoosi

¹ Vijeengi naveenda. Ihi ni baráwa yaani ya kavíri ^noovaandikira. Kuri iji baráwa ivíri ni yera niise kwiinukya míryúungu yaanyu ^íri uteréere ko vakumbusikya.

² Noosaaka nyuunyu mukumbukire masáare ^yaluuwsa aho kali ni valáali na mutwe va Ijúva na úra ulairiri wa Mweenevyoosi Múlamuriri ^mwaheewa ni vatumwi vaanyu.

³ Mweeri ya vyoosi, taangi, siku ja uhero, kúuja vari vaantu ^veene vindoovalenchula na ^veene vindootuuba uláku waavo muví.

[◇] **2:22** Laanga Mpíri 26:11.

4 K^undoosea veende, “Sⁱ iichuunga akasea, k^uaja arⁱ? Hai arⁱ de? Masáare aya noo yaaya keende vala baaba wiit^u ^vakawulale, viint^u vyachaala vivira vii kwaandira k^uumbwa kwa weer^u.”

5 Avo vaant^u kwa heno varimiry^a aho kali, M^uluung^u ajáa ^uumba kurumu na weer^u kwa isáare. Weer^u ijáa y^umbwa fuma k^uri maaji na kwa njira ya maaji.

6 Na kwa maaji ayo, na kwa isáare raachwe, weer^u ya mpiindi jira ijáa yareterwa mbula ya imalo, noyo ikamalwa ni maaji.

7 Maa kaa, kwa isáare riiro, kurumu na weer^u ja haaha jacheeriwa sa mooto, joovⁱkwa f^uur^u sik^u ira ya ulamu na yo malwa kwa vaant^u si ^vatúubaa kira M^uluung^u ^asáakaa.

8 Vanaviiit^u naveenda. Kari murímiryaa kiint^u kímwí, nocho ni ikí, sik^u imwí ni ja myaaka iyana rímwí (1,000) kwa Ij^uva, na myaaka iyana rímwí ni ja sik^u imwí.◊

9 Mweeneveyoosi si achérevaa kukiimikiriry^a kwiichuunga kwaachwe t^uku, ja ^vyeene vaant^u viingi viíririkanaa. Yeeye avayímiriryaa nyuunyu, sa si asáakaa m^uunt^u baa ^umwí arimíre t^uku. Maa kaa, kira m^uunt^u amavalandukire fuma uvii.

10 Sik^u ^yook^uja Mweeneveyoosi, k^uaja iri ja mwiívi. Sik^u iyo kurumu rímíra k^uri kwa sawúti nk^uulu, viint^u ^viri m^umo chímíkwa viri kwa mooto, noyo weer^u na nteendo jaachwe t^ulwa jiri mwaaswii.

11 Haaha kooni viint^u ivi viri malwa jei, ha nyuunyu ni vaant^u ^vari jooli moosaakwa m^uve? Moosaakwa m^uve vaaja mbere ya M^uluung^u, na

◊ 3:8 Laanga Sabúuri 90:4.

m̄andookiikala mwiikalo ^utúubaa kira M̄al̄uungu ^asáakaa,

12 k̄n̄ moowoojera siku ira ya M̄al̄uungu na mookiibweeyya yuuje chaangu. Sa siku iyo, kurumu rimira k̄ri na mooto na viintu vyoosi ^viri m̄aam̄o chakal̄lwa viri ni mooto.

13 Maa kaa, suusu ko tuuba vira ^vyeene iichunga k̄tuheera, ni woojera tiise kurumu kufya na weeru ifya ^ng'eene iri mema uwoloki.

14 Vanaviit u naveenda. K̄n̄ moowoojera masáare ayo, manyiki kwa kira njira mbere ya M̄al̄uungu, sa m̄uve musiina l̄ukwaalo na si mang'úurirwaa, na m̄uve na mwiikalo m̄uaja ne.

15 Moosaakwa m̄ataange Mweenevyoosi wiit u ni yimirirya iise sa m̄uve na njira yo turya ulamuriri. Jeyyo noo ^vyeene Paúli mwaaniit u ^tamweenda avaandikira k̄n̄ yootumia tooti ^aheewa ni M̄al̄uungu.

16 Ayo noo ^meene alúusikaa barúwii jaachwe joosi. Yamwaari masáare ^meene yafafa kuyataanga barúwii jaachwe. Masáare ayo, vamwaari vakoókoyo na vahoho ^veene vayaválandulaa ja ^vyeene vaválandulaa Masáare yiingi ya M̄al̄uungu. Kwa njira iyo voovo viiréteraa imalo kwaavo veeneevyo.

17 Maa kaa, nyuunyu m̄ahúmwíre taanga isáare iri. Vanaviit u naveenda. Haaha, mwíime neeja kari ji m̄utwaalwe na kwíingi ni ukwaata wa vaantu avo, maa m̄ureke kikomi chaanyu tuk u.

18 Maa kaa, nyuunyu mutuube koongererya nduwo kwa k̄ra kum̄ataanga Mweenevyoosi na M̄alamuriri YéesuKirisitu. Nkongojima iive na

yeeye, haaha na siku ^jookuuja ^jisiina uhero!
Kikomi.

Rangi Rangi Translation Project (New Testament)

copyright © 2023 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Rangi

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 7 May 2025 from source files dated 8 May 2025

f1dc5da6-bc39-5ea5-ac13-942132b5feb6